Bilaga 11. Sammanställning av Framtidsgruppens diskussioner

Framtidsgruppen bildades 2015 med uppgiften ”att tänka nytt och våga tänka om”. Det tidigare projektet ”Vart är vi på väg?” övergick då till att bli ”Vi bygger framtidens kyrka!” Arbetet avslutades 2016. Därav följer att den del av det som beskrivs nedan har förändrats sedan framtidsgruppen avslutade sitt arbete.

De fyra huvudspår man beslutade sig för att arbeta med var:
1. Attityder
2. Utveckling av befintliga verksamheter
3. Utveckling av gudstjänstlivet
4. Volontärbyrån (tillvaratagande och systematisering av frivilliga resurser)

Antalet kyrkotillhöriga i Säffle pastorat hade, då framtidsgruppen bildades i november 2015, minskat med 3622 personer sedan år 2002. Något som man konstaterade berodde främst på ett negativt födelsenetto, samt på att många av de äldre medlemmarna avlider medan de som föds först blir medlemmar om de döps.

Redan vid gruppens första möte diskuterades problematiken med att ha så många kyrkor och det konstaterades att man egentligen endast hade behov av fem kyrkor.

Barnverksamhet
Det konstaterades också att förutsättningarna ser annorlunda ut än vid pastoratssammanslagningen 2002. Eftersom alla nu har rätt till kommunal förskola blir verksamheten idag mer inriktad på småbarn än på barntimmegrupper.

Pastoratet har en stor barnverksamhet, och i många grupper deltar även föräldrar.
Babykul riktar sig till barn i åldern 1-10 månader.
Öppen förskola riktar sig till barn i förskoleåldern.
Barntimmar riktar sig till barn i åldern 4-5 år.
Sångkulan riktar sig till barn i åldern 5-6 år.
Miniorer riktar sig till barn i åldern 6-9 år.
Juniorer riktar sig till barn i åldern 10-13 år.
Verksamheten bjuder också in alla skolbarn på låg- och mellanstadier till aktiviteter som bibelvandring och dockspel.

Viktigt för framtida effektivitet och kvalitet:
•Kan man slå samman barnverksamheten och utveckla barnverksamheten därifrån?
•Det finns redan idag föräldrar som åker med sina barn till flera grupper i veckan. Är det möjligen mer viktigt vilken dag en aktivitet är förlagd till, snarare än vart den är?
•Kan samordningsvinster göras inom pastoratet?
•Kan fler aktiviteter erbjudas?
•Kan kompetensen utnyttjas bättre?

Konfirmation
Säffle pastorat har relativt hög dopfrekvens, och relativt många unga i Säffle kommun väljer också att konfirmera sig. Konfirmanderna delas i södra gruppen, norra gruppen och Säfflegruppen, men man väljer själv var man vill vara med. Det finns också en sommargrupp och möjlighet till ”jaktkonfirmation”. Tidigare fanns en konfirmandgrupp i varje församling, medan man nu har en landsbygdsgrupp, en grupp i Säffle samt sommarkonfirmander.

Viktigt för framtida effektivitet och kvalitet:
•Valet att konfirmera sig är ofta beroende av vad kamraterna väljer att göra. En annan viktig faktor är kvaliteten. Om tidigare års konfirmander har tyckt att det var bra så sprids det.

Konfirmandledarna tror att det är dags för en enkät där ungdomar tillfrågas om lämpliga teman, form etc.

Viktigt för framtida effektivitet och kvalitet:
•Vid sommarkonfirmationen är det mer än fullt i församlingshemmet i tre veckor, och det är då svårt att hyra/låna ut till annat (t.ex. minnesstunder mm).
•För landsbygdsgruppen är det avstånden som är viktiga. Man behöver ha tillgång till en lokal där man kan laga mat, och samtidigt närhet till kyrkan.
•Fler och fler kommer till konfirmationen och i vissa kyrkor har man fått begränsa antalet gäster/konfirmand.
•Internatkonfirmationen har minska, främst beroende på den höga kostnaden för familjen.
•Säffle satsar inte på utlandsresor,
•Det är brist på unga ledare.

Musikverksamhet
I Säffle finns en organist och fyra kantorer (4,75 tjänster totalt). En kantor ansvarar för Svanskogs och Långseruds församling och en för Bro, Ny-Huggenäs och Södra Värmlandsnäs församling. En kantor finns också för Kila och Gillberga församling (0,75% tjänst), och en för Tveta och Säffle. I Säffle finns också organisten stationerad. Tyngdpunkten på tjänsterna ligger på kör- och gudstjänstverksamheten. I Säffle församling innefattar arbetet även att spela på ett stort antal begravningar.

Kyrkokörer finns i Svanskog, Långserud, Kila, Gillberga, Tveta, Säffe och Södra Värmlandsnäs församling. En gemensam kyrkokör finns också för Bro och Ny-Huggenäs församling. Barnkör finns i Kila och Säffle. I Säffle finns också Oratoirekören.

Viktigt för framtida effektivitet och kvalitet:
•Musikerna har behov av församlingshemmen, där körerna övar bättre än i kyrkorna. Där finns notsamlingar, piano, tillgång till datorer och möjlighet att kopiera.
•Viktigt att fortsätta diskutera hur man ser på den framtida verksamheten och hur den kan utvecklas.

Vaktmästeri
Vaktmästeriet är en ren serviceorganisation som styrs av församlings- och begravningsverksamhetens behov. 70% av vaktmästeriets tid ägnas åt begravningsverksamheten och resterande 30% ägnas åt städ, skötsel, underhåll och utveckling av kyrkorna och övriga byggnader som inte hör till begravningsverksamheten. Dessa sista 30 % kan pastoratet påverka genom verksamhetsförändringar.

Säffle pastorat har valt en modell med lokalförankring för präster, musiker, vaktmästare m.fl. Det innebär att det finns huvudvaktmästare i samtliga församlingar (10 st). Den lokala förankringen skapar högre samförstånd och arbetsglädje, men organisationen blir ändå flexibel då man tjänstgör över hela pastoratet på helgerna. Man delar också på vissa maskiner och vissa vaktmästare har specialkompetenser som kommer alla till del.

Viktigt för framtida effektivitet och kvalitet:
•Utrusningen bör vara densamma i alla kyrkor så att det är lätt att jobba var som helst.
•Maskinparken ska vara bra och modern.
•Avveckla fastigheter som inte används, t.ex. skolan i Bro. Se över möjligheten att flytta verksamheten från församlingshemmen in i kyrkan eller till en annan lokal.
•"Effektivisering" av gudstjänstlivet – kan påverka kostnaden. Behövs alltid vaktmästare eller räcker det med en kyrkvärd? Och kan de sistnämnda i så fall utbildas?

Administration
Administrationen är en serviceorganisation men också en viktig samordningsfunktion. Arbetet leds av kanslichefen. Det finns också en IT- och informationsansvarig, och i receptionen arbetar en kyrkobokföringsassisten som sköter samordningen av förrättningar, kyrkobokföring av dop, vigslar, begravningar o.s.v. Förvaltningsassistenten arbetar med löner och personalfrågor.

Viktigt för framtida effektivitet och kvalitet:
GAS (gemensamma administrativa system) – en tredelad fråga för Säffle pastorat.
•Det är viktigt med bra IT-system och att GIP (gemensam IT-plattform) fungerar bra.
•Det är viktigt att vi får vara med och påverka på stiftsnivå, d.v.s. att få tala om vad vi behöver för att bli bättre och vad det finns behov av att samverka kring.
•Ett ökat samarbete är önskvärt.

Fastigheter
Framtidsgruppen konstaterade i mars 2016 att man först endera behöver diskutera vilken verksamhet pastoratet vill ha och sedan vilka lokaler som behövs. Eller så kan man göra det omvända och se över vilka lokaler pastoratet har råd med och anpassa verksamheten efter det.

Det konstateras att pastoratet behöver sänka sina kostnader inför framtiden eller öka intäkterna. Det senare är svårare med tanke på att befolkningsunderlaget sjunker och att många väljer att gå ur kyrkan.

Många kyrkor används inte fullt ut vilket leder till frågor som:
•Kan kyrkor ”lämnas tillbaka” och att man istället använder församlingshem?
•Kan kyrkor byggas om så att de inrymmer församlingshem?
•Kan verksamheten hyras in i andra lokaler?

Viktigt för framtida effektivitet och kvalitet:
•Verksamheten är viktig och byggnader kan pastoratet mista.
•Barngrupperna för de minsta är bra om de finns lokalt.
•Barn- och undomsverksamhet (inkl. konfirmation) ska vara prioriterad.
•Koncentrera verksamheten till färre ställen.
•Det är inte kostnadseffektivt med så få besökare på gudtjänsterna.
•Kan vid samordna gudstjänster mellan två församlingar och inte har så många gudstjänster under samma dag?

Diakoni
Ensamheten i samhället ökar, likaså har fler människor det svårt ekonomiskt. Diakoni utförs inte bara av pastoratets diakoner utan också av frivilliga och andra som jobbar inom kyrkan. Säffle pastorat har t.ex. frivilliga som jobbar i väntjänsten mm, och inte sällan får kyrkogårdsarbetare möta människor i sorg som vill prata.

Viktigt för framtida effektivitet och kvalitet:
•Bör man i brist på präster anställa fler diakoner?
•Det bör finnas tydliga regler för hur pastoratet ska hjälpa.
•Hur kan man nå de grupper som saknas i verksamheten, t.ex. yngre män?
•Viktigt att bistå människor till en ”tro-bas”, och att hjälpa dem hitta sin inre värld -sina känslor.
•Det är viktigt att försöka ha en låg tröskel och delta i olika sammanhang.
•Om det fanns mer resurser vore det önskvärt att inrikta sig mer på integrationsarbete och på en verksamhet som riktar sig till män, exempelvis en snickeriverkstad.
•Behov för fast lokal utanför Säffle finns inte.

Gudstjänster
2014 besökte 13731 personer de 293 huvudgudstjänster som firades på söndagarna inom pastoratet. Antalet huvudgudstjänster hade då ökat med 51 st sedan 2011. Det har också hållits andra gudstjänster som temamässor, veckomässor, vecko- och söndagsbön mm. 2014 hölls 161 sådana gudstjänster, vilket innebar en minskning med 52 st sedan 2011. 2014 hölls också 33 musikgudstjänster, jämfört med 38 st år 2011.

Viktigt för framtida effektivitet och kvalitet:
•Församlingsborna i Säffle pastorat är väldigt stationära när det gäller vanliga gudstjänster. Man är bekväm. Om det är sammanlyst så väljer man att stanna hemma – om det inte är något "särskilt" som man sammanlyser till, exempelvis till musikgudstjänster.
•Det är viktigt att se när man inte ska ha gudstjänst. Om det är musikgudstjänst i Kila så bör man inte ha gudstjänst i Gillberga.
•Kan perspektivet vridas? Idag har varje församling präst, musiker, församlingsassistent barn & ungdom, samt huvudvaktmästare. I framtiden kanske man ska samla ihop alla i en yrkesgrupp i ett lag med en ansvarig. Detta skulle öka samordningen och öka kvaliteten ytterligare. Församlingens inflytande skulle dock i detta fall minska något.
•Eventuellt kan antalet präster minskas om diakonsidan förstärks.